

УДК 336.6

Варналій Захарій Степанович

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансів*

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Варналий Захарий Степанович

*доктор экономических наук, профессор,
профессор кафедры финансов*

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко

Varnalii Zakharii

Doctor of Economics, Professor

Professor of the Department of Finance

Taras Shevchenko National University of Kyiv

Ткачук Євгеній Анатолійович

студент магістратури

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Ткачук Евгений Анатольевич

студент магистратуры

Киевского национального университета имени Тараса Шевченко

Tkachuk Evgeniy

Student of Magistracy of the

Taras Shevchenko National University of Kyiv

**ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ
КОРПОРАЦІЙ
ФИНАНСОВАЯ УСТОЙЧИВОСТЬ В СИСТЕМЕ ФИНАНСОВОЙ
БЕЗОПАСНОСТИ КОРПОРАЦИЙ**

FINANCIAL SUSTAINABILITY IN THE CORPORATION FINANCIAL SECURITY SYSTEM

Анотація. У статті встановлюється щільності взаємозв'язку фінансової безпеки та фінансової стійкості корпоративних підприємств. Фінансову складову безпеки досліджується на основі оцінки фінансової стійкості, відповідно до типу фінансового стану надається якісна характеристика рівню фінансової безпеки корпорації Kernel Holding SA. Для оцінки стану фінансової стійкості використовується коефіцієнтний аналіз та метод економетричного моделювання. В результаті проведеного регресійного аналізу встановлено залежності коефіцієнта фінансової стабільності від обраних факторів – розміру власного капіталу, довгострокового та короткострокового запозичення. Підтримується пропозиція використання трьохкомпонентного показника функціонуючого капіталу при прийнятті управлінських рішень для забезпечення фінансової безпеки корпоративних структур.

Ключові слова: фінансова стійкість, фінансова безпека, корпорація.

Аннотация. В статье устанавливается плотности взаимосвязи финансовой безопасности и финансовой устойчивости корпоративных предприятий. Финансовую составляющую безопасности исследуется на основе оценки финансовой устойчивости, в соответствии с типом финансового состояния предоставляется качественная характеристика уровня финансовой безопасности корпорации Kernel Holding SA. Для оценки состояния финансовой устойчивости используется коэффициентный анализ и метод эконометрического моделирования. В результате проведенного регрессионного анализа установлены зависимости коэффициента финансовой стабильности от выбранных факторов - размера собственного капитала, долгосрочного и краткосрочного заимствования. Поддерживается предложение

использование трехкомпонентного показателя функционирующего капитала при принятии управленческих решений для обеспечения финансовой безопасности корпоративных структур.

Ключевые слова: *финансовая устойчивость, финансовая безопасность, корпорация.*

Summary. *The article establishes the density of the relationship between financial security and financial stability of corporate enterprises. The financial component of security is investigated on the basis of the assessment of financial stability, in accordance with the type of financial condition provides a qualitative characteristic of the level of financial security of Kernel Holding SA. The coefficient analysis and the econometric modeling method are used to evaluate the financial stability. As a result of the regression analysis the dependencies of the financial stability coefficient on the selected factors - the size of equity, long-term and short-term borrowing - are established. Supports the proposal the use of a three-component indicator of operating capital when making management decisions to ensure the financial security of corporate structures.*

Key words: *financial stability, financial security, corporation.*

Постановка проблеми. Аналіз наукової літератури підвів до висновку, що розуміння суті фінансової безпеки корпоративних структур пов'язане з певними труднощами, тому що наявні дослідження не є однозначними й різняться своїми результатами, не враховують особливостей їх функціонування, що спричиняє необхідність у подальших дослідженні взаємозв'язку категорії фінансової стійкості та фінансової безпеки корпорацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у дослідження теоретичної проблематики фінансової безпеки на рівні

підприємства внесли такі науковці як Кужелєв М. О. [1], Нізяєва С.А. [13], Петренко В.С. [2], Погосова М.Ю. [3], Пойда-Носик Н.Н. [4], Степура В. В. [12], Філлипова С.В. [13], Хоменко О. А. [14] та інші. У працях зазначених науковців розглянуто підходи до діагностування фінансової безпеки підприємств, визначено механізми їх забезпечення. Проте відсутні дослідження оперативної діагностики фінансової стійкості та безпеки корпорацій.

Постановка завдання. Метою статті є встановлення щільності взаємозв'язку фінансової безпеки та фінансової стійкості корпоративних підприємств.

Виклад основного матеріалу. Трактують поняття «фінансова безпека корпорації» в сучасній вітчизняній літературі почали приділяти увагу в останні роки. Кужелєв М.О. розглядає це поняття як наявність достатньої кількості власних фінансових ресурсів, які забезпечують її стабільне функціонування (тобто має місце розширене відтворення, своєчасні розрахунки з кредиторами та сплата податків), послідовне зростання прибутків і доходів від господарської діяльності, а також прогресивний науково-технічний та соціальний розвиток [1, с.109].

Природно, що одні із перших корпоративних структур в Україні, багатій на земельні ресурси, з'явилися в агросекторі. Фінансова безпека підприємств агропромислового комплексу у вузькому розумінні – це їх здатність функціонувати в якості суб'єктів господарювання за існуючого рівня ресурсного забезпечення та обраної спеціалізації виробництва. Фінансова безпека підприємств агропромислового комплексу в широкому розумінні - це їх здатність досягти належного рівня конкурентоспроможності за будь-якого ступеня впливу можливих ризиків і загроз [14, с. 124-125].

Фінансова безпека як економічна категорія часто розглядається паралельно з такими категоріями, як фінансова стійкість, рівновага,

гнучкість, стабільність, фінансовий потенціал, сталий (стабільний) розвиток.

Активізація досліджень з проблем фінансової безпеки підприємств зумовила виокремлення множини підходів. Однак на думку Погосової М.Ю. [4, с. 167] сутність поняття "фінансова безпека" є більш широким, ніж поняття "фінансова стійкість", оскільки останнє не передбачає визначення причин виникнення загроз реалізації фінансових інтересів, розроблення заходів щодо нейтралізації або попередження впливу загроз, а тільки відбиває через відповідність певним нормативам стійкість фінансової системи (стабільність і несхильність до ризику втрат) суб'єкта господарювання.

Фінансова стійкість – невід'ємний елемент фінансової безпеки, яка є складовою економічної безпеки і має при цьому власний механізм реалізації [2, с. 258].

Проведемо аналіз фінансової стійкості на прикладі корпорації Kernel Holding SA - провідного у світі і найбільшого в Україні виробника та експортера соняшникової олії, одного з провідних постачальників сільськогосподарської продукції з України на світові ринки. Компанія експортує свою продукцію в понад 80 країн світу. З 2007 року корпорація є учасником Варшавської фондової біржі (WSE).

Активи Kernel Holding SA в період з 2013 по 2019 рік зросли на 102 млн. дол. США, відбулося скорочення балансової вартості необоротних активів на 5%, а частка оборотних активів зросла на 18% (рис.1)

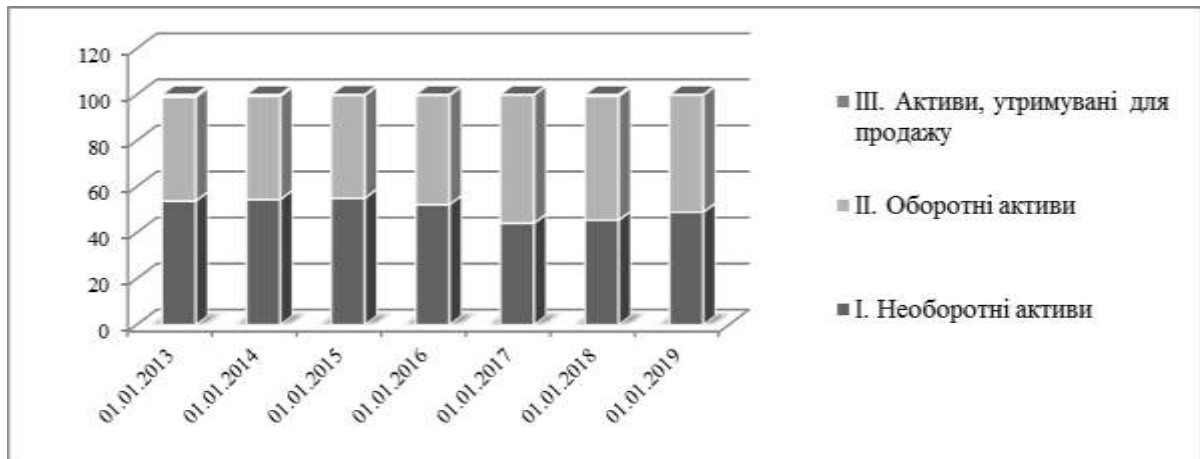

Рис. 1. Динаміка активів Kernel Holding SA в 2013-2019 рр.

Джерело: складено авторами на основі [5-11]

В структурі пасивів зросла частка довгострокових зобов'язань на 106% та на 31% скоротилася частка короткострокових зобов'язань (з 698,2 млн. дол. США до 479,75 млн. дол. США). Частка власного капіталу стабільно висока - 53,27%-66,05%. (рис. 2)

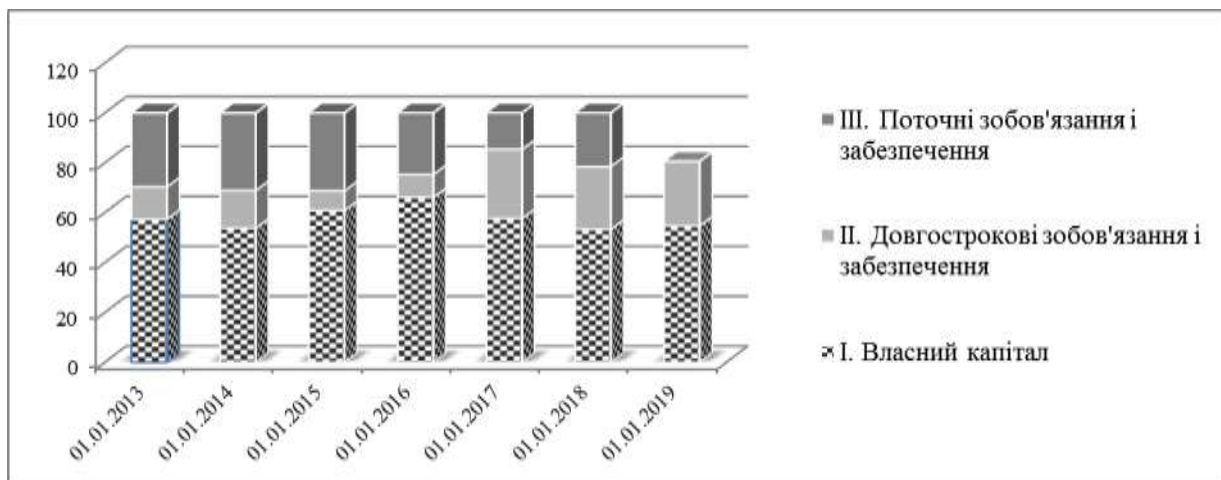

Рис. 2. Динаміка пасивів Kernel Holding SA в 2013-2019 рр.

Джерело: складено авторами на основі [5-11]

Науковці пропонують фінансову складову безпеки досліджувати на основі оцінки фінансової стійкості та типу фінансової ситуації. Методика визначення типу фінансового стану (фінансової стійкості) на засадах визначення достатності різних джерел фінансування для покриття запасів та витрат загальновідома в методології фінансового аналізу. Відповідно до

типу фінансового стану надається якісна характеристика рівню фінансової безпеки підприємства (13, с. 73).

Аналіз типу фінансової стійкості агрокорпорації Kernel Holding SA. наведені в таблиці 1.

У 2013 та 2016 роках Kernel Holding SA мала нестійкий фінансовий стан та нестійкий рівень фінансової безпеки - запаси компанії покривалися за допомогою власних оборотних коштів, довгострокових зобов'язань та короткострокових кредитів. Корпорація мала порушення поточної платоспроможності, виникала необхідність залучення додаткових позикових джерел фінансування запасів.

В 2017-2019 роках за рахунок збільшення наявності власних та довгострокових джерел (у 2017 році корпорація випустила облігації) для покриття запасів ситуація покращилась і корпорація досягла нормального рівня фінансової стійкості і нормального рівня фінансової безпеки.

Таблиця 1

Аналіз типу фінансової стійкості Kernel Holding SA у 2013-2019 роках

Показники	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Тип фінансової стійкості та фінансової безпеки	<i>Нестійкий</i>	<i>Нестійкий</i>	<i>Нестійкий</i>	<i>Нестійкий</i>	<i>Нормальний</i>	<i>Нормальний</i>	<i>Нормальний</i>
$E_c < 0$	-436	-498	-221	-182	-373	-487	-527
$E_m < 0$	-127	-207	-104	-43	184	71	110
$E_i \geq 0$	571	389	353	329	478	546	589
Запас фінансової стійкості у днях	73,5	58,5	54,6	59,7	79,3	81,9	53,2
Надлишок (+) або нестача (-) коштів на 1 млн дол. США. запасів, млн. дол.	1,10	0,81	1,16	0,84	0,74	0,83	0,88

Джерело: складено авторами на основі [5-11]

Загальноживаним методом оцінки стану фінансової стійкості є коефіцієнтний аналіз.

Коефіцієнт автономії, що характеризує незалежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування, має рекомендоване значення більше або дорівнює 0,5, що ми і спостерігаємо (рис. 3).

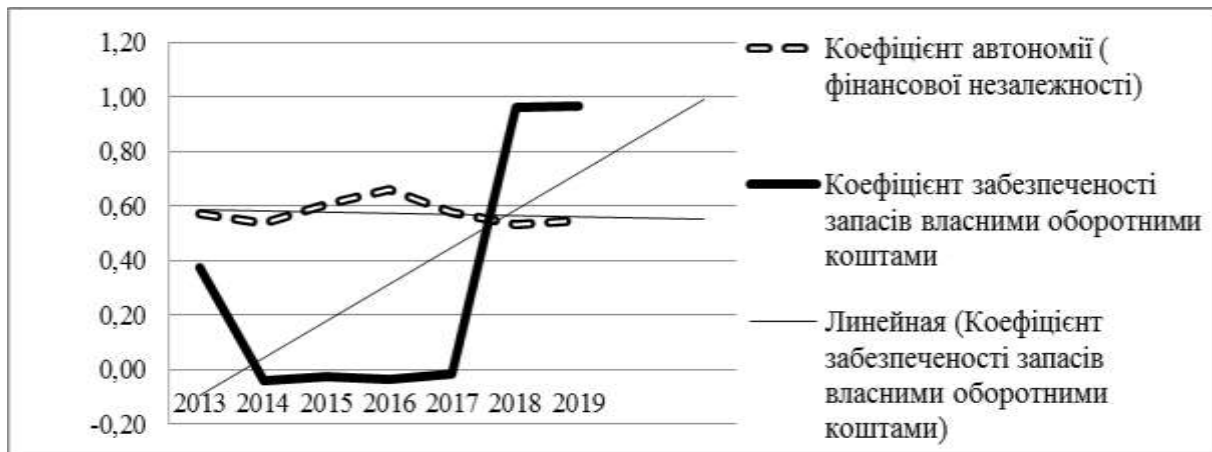

Рис. 3. Взаємозв'язок коефіцієнта автономії та коефіцієнта забезпеченості запасів власними оборотними коштами

Джерело: складено авторами на основі [5-11]

Це означає, що майно корпорації більш ніж на 50% профінансовано за рахунок його власних коштів. Стабільний тренд цього коефіцієнта в межах рекомендованого значення характеризує незалежність корпорації від зовнішніх джерел фінансування її активів. Чим вище зазначений коефіцієнт, тим можна говорити про більш стійкий рівень стійкості корпорації.

Але слід звернути увагу, щодо слід аналізувати не лише значення коефіцієнтів, а й порівнювати їх з іншими та спостерігати за їх трендами. Так, незважаючи на те, що коефіцієнт автономії відповідає рекомендованому значенню ($\geq 0,5$) і протягом досліджуваного періоду має стійку тенденцію, що вказує на незалежність корпорації від зовнішніх джерел фінансування свого майна, спостерігається дефіцит забезпеченості запасів власними оборотними коштами - *коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами* має значення значно нижче рекомендованих (-0,1-0,38) і лише в 2018-2019 роках він наближається до

рекомендованих значень (0,97). Хоча тренд коефіцієнту позитивний. Корпорація має достатньо наявного власного капіталу, щоб профінансувати основні засоби (згідно з рекомендованим значенням коефіцієнта автономії), але свідчить про дефіцит ліквідних активів, тому корпорація має дефіцит власних оборотних коштів, необхідних для покриття його потреби в запасах. Це питання корпорація вирішує нарощуванням кредиторської заборгованості. Таким чином, узагальнення обох виявлених тенденцій показує, що корпорація мала нестійкий фінансовий стан у 2013-2017 роках і лише в 2018-2019 роках відновила свою фінансову стійкість.

Значення *коефіцієнту фінансової залежності* коливається в межах 1,51-1,88, що означає: на кожні 1,88 млн. дол. США, вкладених в активи, припадає 1 млн. дол. США власних коштів та 0,88 млн. дол. США – позикових.

Фактичні значення *коефіцієнта фінансового ризику* коливаються в межах 0,51-0,86, що означає, що на 1 млн. дол. США вкладених у власний капітал, припадає 0,51-0,86 млн. дол. США позикових. Тенденція до зростання, яку ми спостерігаємо (рис.4), свідчить про те, що корпорація має стійкий стан, але спостерігаємо тенденцію до його зниження.

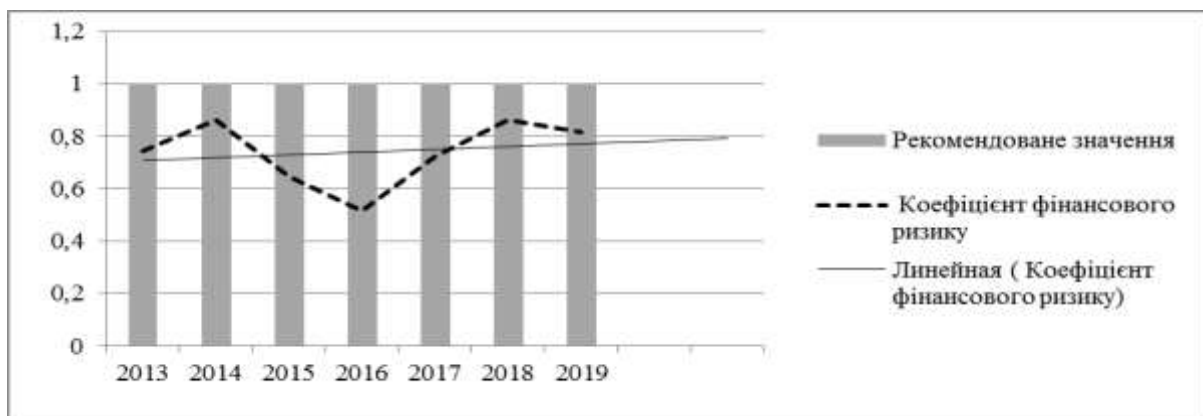

Рис. 4. Динаміка коефіцієнта фінансового ризику

Джерело: складено авторами на основі [5-11]

Економетричні моделі дають змогу виявити особливості

функціонування економічного об'єкта і на основі цього передбачати майбутню його поведінку у разі зміни будь-яких параметрів.

Для аналізу виділимо фактори, що можуть впливати на рівень фінансової стійкості корпорації - розмір власного капіталу, довгострокових та короткострокових зобов'язань і як результативну ознаку - коефіцієнт фінансової стабільності Kernel Holding SA, який є співвідношенням між власним та залученим капіталом та дозволяє мати уявлення про загальний рівень фінансової стійкості корпорації. Якщо значення цього показника перевищує одиницю, як ми спостерігаємо при аналізі статистичних даних корпорації за 2013-2019 роки, то це свідчить про її фінансову стабільність (таблиця 2).

Побудуємо економетричну модель залежності фінансової стійкості корпорації від зміни розміру власного капіталу(x_1), довгострокових (x_2) та короткострокових (x_3) зобов'язань на основі коефіцієнта фінансової стійкості корпорації Kernel Holding SA (Y).

Таблиця 2

Дані Kernel Holding SA для визначення параметрів лінійної моделі

Рік	Власний капітал, млн. дол. США	Довгострокові зобов'язання, млн. дол. США	Короткострокові зобов'язання, млн. дол. США	Коефіцієнт фінансової стабільності
	X_1	X_2	X_3	Y
2013	1352,30	309,3	698,2	1,34
2014	1030,70	291	596,1	1,16
2015	890,90	116,7	458,1	1,55
2016	997,00	139	373,3	1,95
2017	1154,70	557,6	293,9	1,36
2018	1177,60	557,4	475,5	1,14
2019	1346,03	637,814	479,76	1,20
середнє значення	1135,60	372,69	482,12	1,39

Джерело: складено авторами на основі [5-11]

Проведемо багатокритеріальний регресійний аналіз, користуючись «Аналізом даних» в пакеті Excel, з метою визначення пріоритетності

факторів впливу на рівень коефіцієнта фінансової стабільності. Результати наведено в таблиці 3.

Таблиця 3

Показники регресійної статистики

Коефіцієнт множинної регресії R	0,982114132
Коефіцієнт детермінації R-квадрат	0,964548168
Нормований коефіцієнт детермінації R-квадрат	0,929096336
Стандартна похибка	0,07585453
Кількість спостережень	7

Джерело: складено авторами на основі [5-11]

Коефіцієнт множинної регресії $R = 0,98$, що вказує на дуже щільний зв'язок між результативним показником та факторними величинами за шкалою Чеддока.

Щодо значення коефіцієнту детермінації R^2 отриманої кореляційно-регресійної моделі $R^2 = 0,965$, то залежність коефіцієнту фінансової стабільності на 96,5% обумовлена обраними факторними величинами. Решта 4,5 % обумовлені іншими факторами, що впливають на коефіцієнт фінансової стабільності, але не є включеними в модель регресії.

Нормований R^2 враховує кількість років та факторів впливу на досліджуваний показник і забезпечує інформацією стосовно того, наскільки іншим міг би бути результат аналізу, якщо вибірка була б значно більшою. В нашому випадку значення R^2 і нормованого R^2 не суттєво відрізняються, що свідчить про досить стійку залежність у будь-якій кількості спостережень. Досить високі значення цих показників регресії свідчать про вірогідність побудованої моделі ($R^2 = 96$, нормований $R^2 = 92$), однак це ще не гарантує не випадковості результату. Необхідно перевірка за критеріями, які можна одержати з таблиці дисперсійного аналізу.

Дисперсійний аналіз моделі дозволяє оцінити достовірність отриманої моделі за рівнем значущості критерію Фішера (табл. 4).

Таблиця 4

Показники, що характеризують достовірність моделі регресії

	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	Значимість <i>F</i>
Регресія	3	0,469644825	0,156548275	27,20728698	0,011210712
Залишок	3	0,017261729	0,00575391		
Разом	6	0,486906554			

Джерело: складено авторами на основі [5-11]

Критерій Фішера або F- критерій дорівнює 27,21. При його порівнянні з табличним F-критерієм при рівні надійності результату 95% та числі ступенів свободи $v_1=3$ і $v_2=3$ табличний $F_{кр} = 9,28$. Розрахункова величина F значно більше табличної, що свідчить про корисність одержаного регресійного рівняння для прогнозування.

Значущість $F = 0,011$, що менше 0,5, що свідчить про те, що результати оцінювання є достатньо достовірними.

Визначаємо значення коефіцієнтів регресії. Вони відображені в табл. 3.3 в стовпчику «Коефіцієнти», а у рядку «Y-перетин» – вільний член. Додатне значення коефіцієнту регресії вказує на пряму залежність між показником і фактором впливу (власним капіталом і коефіцієнтом стабільності), а від'ємне значення - про зворотній зв'язок між зобов'язаннями і коефіцієнтом стабільності. Отже, модель буде мати наступний вигляд:

$$Y = 1.4782168 + 0.0014657X_1 - 0,001994X_2 - 0,002080X_3$$

Результати коефіцієнтів кореляції подані в таблиці 5.

Таблиця 5

Коефіцієнти кореляції

	Коефіцієнти	Стандартна помилка	t-статистика	P-значення
Y-перетин	1,478216774	0,243069788	6,081450043	0,008927129
X ₁	0,001456784	0,000345879	4,211827293	0,024449281
X ₂	-0,001994169	0,000269261	-7,406074389	0,005092279
X ₃	-0,002080457	0,000324376	-6,413712984	0,007680384

Джерело: складено авторами на основі [5-11]

P – значення коефіцієнтів моделі є меншим 0,05, що свідчить про значущість коефіцієнтів для моделі.

Показники t-статистики визначають частку кожного фактору впливу у стандартній похибці, тобто визначають вагомість кожного фактору впливу на досліджуваний показник.

Перевірка коефіцієнтів моделі за t-критерієм Стьюдента: критичне значення показника t КРИТ за встановленим рівнем значущості $\alpha = 0,05$, визначене за допомогою функції СТЬЮРАСПРОБ програмного пакету MS Excel. Результат розрахунку критичного значення дорівнює $t_{\text{КРИТ}} = 3,18$. Так як умова $t > t_{\text{КРИТ}}$ виконується лише для коефіцієнту регресії факторної величини X_1 (розмір власного капіталу), то він для даної моделі є статистично значущим.

Розрахуємо коефіцієнти еластичності за формулою:

$$E = a_i * \frac{\bar{x}_i}{\bar{y}_i}, \text{ де}$$

a_i - коефіцієнт фактору; \bar{x}_i - середнє значення фактору; \bar{y}_i - середнє значення показника.

$E_1 = 1,193334445$, $E_2 = -0,536101739$, $E_3 = -0,723530131$, що означає: при змінюванні розміру власного капіталу на 1% коефіцієнт фінансової стабільності зростає на 1,19%, при змінюванні розміру довгострокового запозичення на 1% коефіцієнт фінансової стабільності зменшується на 0,54%, при змінюванні розміру короткострокового запозичення на 1% коефіцієнт фінансової стабільності зменшується на 0,72%.

Отже, в результаті проведення регресійного аналізу залежності коефіцієнта фінансової стабільності від обраних факторів – розміру власного капіталу, довгострокового та короткострокового запозичення, для підтримання достатнього рівня фінансової стійкості, яка діагностується за допомогою коефіцієнта фінансової стабільності, корпорації Kernel Holding SA необхідно приділяти особливу увагу розміру власного капіталу, як головному фактору, що впливає на рівень фінансової стабільності

корпорації, збільшувати нерозподілений прибуток, який є основним джерелом зростання розміру власного капіталу корпорації. Підтвердженням доцільності даного завдання є результати отриманого вище проведеного регресійного аналізу. Дійсно, фінансова звітність корпорації підтверджує той факт, що корпорація приділяє питанню нарощування нерозподіленого прибутку суттєву увагу: за період з 2013 по 2019 рік він зріс на 57,3%, що дало можливість підтримувати останні три роки нормальний рівень фінансової стабільності та фінансової безпеки.

Запорукою успіху у питаннях забезпечення фінансової безпеки корпорації є вибір ефективної концепції забезпечення її фінансової стійкості.

Оперативна діагностика є базою для вибору варіантів планових рішень, тобто існує логічний ланцюжок: "аналіз-діагностика-розробка планових рішень" з метою забезпечення фінансової стійкості і безпеки. Степура В.В. [12, с. 257] пропонує використовувати трьохкомпонентний показник функціонуючого капіталу - операційного оборотного, поточного і перспективного оборотного, які розраховуються за наступними формулами:

$$L1 = OK - K3$$

$$L2 = OK - C3$$

$$L3 = OK - C3 - M_{ок}, \text{ де}$$

OK - оборотні кошти,

K3 - короткострокові зобов'язання,

C3 - сукупна величина зобов'язань,

M_{ок} - матеріальні оборотні кошти.

$L > 0$ - об'єкт може погасити зобов'язання, існує функціонуючий капітал (привласнюється 1)

$L = 0$ - об'єкт може погасити зобов'язання, але не має ресурсів для подальшого функціонування (привласнюється 0)

$L < 0$ - у об'єкта немає коштів для покриття зобов'язань (привласнюється -1)

Розрахуємо трьохкомпонентний показник функціонуючого капіталу для корпорації Kernel Holding SA. Результати наведені в таблиці 6.

Таблиця 6

Розрахунок трьохкомпонентного показника функціонуючого капіталу

Показник	30.06. 2013	30.06. 2014	30.06. 2015	30.06. 2016	30.06. 2017	30.06. 2018	30.06. 2019
L1	369	265	198	344	827	714	775
L2	59	-26	81	205	269	157	137
L3	-704	-670	-454	-334	-301	-431	-628
Трьохкомпонентний показник	1;1;-1	1;-1;-1	1;1;-1	1;1;-1	1;1;-1	1;1;-1	1;1;-1

Джерело: складено авторами на основі [5-11]

Як показав аналіз, найгірша ситуація з приводу фінансової стійкості виникла у 2014 році. І дійсно, корпорація мала значну нестачу ресурсів і збільшила короткострокове кредитування у структурі пасивів до 20-21% (максимальні значення за період, що аналізується), довгострокові кредити теж мали максимальну частку в період 2013-2014 років і склали 6-13% у структурі пасивів.

В інших періодах трьохкомпонентний показник функціонуючого капіталу набуває значення (1;1;-1). Така комбінація елементів свідчить про нестачу коштів в обороті, ймовірність виникнення проблем в поточному періоді. Степура В.В. вважає, що в такій ситуації потрібне коригування тактики і стратегії розвитку корпорації. Універсальність методики полягає в тому, що на її основі може здійснюватися не тільки поточний, а й перспективний аналіз.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Фінансова стійкість – це невід'ємний елемент фінансової безпеки корпорацій. Фінансову складову безпеки пропонується досліджувати на основі оцінки типу фінансової стійкості та фінансової безпеки. На основі основних методів - коефіцієнтного аналізу та економетричних моделей слід проводити оперативну діагностику рівня фінансової стійкості. Розрахунок трьохкомпонентного показника функціонуючого капіталу є підґрунтям формування механізму інтегрованого фінансового планування і

забезпеченні фінансової стійкості корпорації. Фінансова безпека корпорацій (підприємства) повинна забезпечуватися досягненням фінансової стійкості, тому у подальших дослідженнях слід розробляти комплексні підходи до управління фінансовою стійкістю та безпекою.

Література

1. Кужелєв М. О. Концептуальні основи розвитку корпоративних відносин: Монографія / М. О. Кужелєв. Донецьк: ТОВ «Східний видавничий дім». 2012. 260 с.
2. Петренко В.С. Факторний аналіз фінансової стійкості економічної безпеки спільних аграрних підприємств / В.С. Петренко Економічний аналіз: зб. наук. пр. Тернопіль: ВПЦ ТНЕУ «Економічна думка». 2017. Т. 27. № 4. С. 255-260.
3. Погосова М.Ю. Діагностування фінансової безпеки промислового підприємства: автореф. дис . канд. екон. наук: 08.00.08 / М.Ю. Погосова. Київ: Б.в., 2010. 20 с.
4. Пойда-Носік Н.Н. Чинники забезпечення фінансової безпеки акціонерних товариств. Науковий вісник Ужгород. національного університету. 2015. № 1. С. 67-73.
5. Річна фінансова звітність KERNEL HOLDING S.A. на 30 липня 2013 р. // KERNEL HOLDING S.A., 2013. URL: https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2017/09/Kernel_Y2013_Annual_Report_Standalone.pdf.
6. Річна фінансова звітність KERNEL HOLDING S.A. на 30 липня 2014 р. // KERNEL HOLDING S.A., 2014. URL: https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2017/09/Kernel_FY2014_Annual_Report_Standalone.pdf.
7. Річна фінансова звітність KERNEL HOLDING S.A. на 30 липня 2015 р.// KERNEL HOLDING S.A., 2015. URL: https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2017/09/Kernel_FY2015_Annual_Report_Standalone.pdf.

8. Річна фінансова звітність KERNEL HOLDING S.A. на 30 липня 2016 р. // KERNEL HOLDING S.A., 2016. URL: https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2017/09/Kernel_FY2016_Annual_Report_Standalone.pdf.
9. Річна фінансова звітність KERNEL HOLDING S.A. на 30 липня 2017 р. // KERNEL HOLDING S.A., 2017. URL: https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2017/09/Kernel_FY2017_Annual_Report_Standalone.pdf.
10. Річна фінансова звітність KERNEL HOLDING S.A. на 30 липня 2018 р. // KERNEL HOLDING S.A., 2018. URL: https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2018/10/Kernel_FY2018_Annual_Report_Standalone.pdf
11. Річна фінансова звітність KERNEL HOLDING S.A. на 30 липня 2019 р. // KERNEL HOLDING S.A., 2019. URL: https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2019/10/Kernel_FY2019_Annual_Report_.pdf
12. Степура В. В. Діагностика та аналіз фінансової стійкості підприємств як інформаційне забезпечення фінансового планування. Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. 2015. Т. 20, Вип. 3. С. 254-259. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2015_20_3_58
13. Філіппова С.В. Аналітичні інструменти системи економічної безпеки суб'єктів господарювання: монографія / С.В. Філіппова, С.А. Нізяєва. Донецьк: Вид-во «Ноулідж» (донецьке відділення), 2012. 179 с.
14. Хоменко О. А. Фінансова безпека підприємств агропромислового комплексу та організаційне забезпечення її управління / О. А. Хоменко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2016. Вип. 6(3). С. 124-126. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_6%283%29__31

References

1. Kuzheljev M. O. Konceptualjni osnovy rozvytku korporatyvnykh vidnosyn: Monohrafija / M. O.Kuzheljev. Donecjk: TOV «Skhidnyj vydavnychyj dim». 2012. 260 s.
2. Petrenko V.S. Faktornyj analiz finansovoji stijkosti ekonomichnoji bezpeky spilnykh aghrarnykh pidpryjemstv / V.S. Petrenko Ekonomichnyj analiz: zb. nauk. pr. Ternopilj: VPC TNEU «Ekonomichna dumka». 2017. T. 27. # 4. S. 255-260.
3. Poghosova M.Ju. Diagnostuvannja finansovoji bezpeky promyslovogho pidpryjemstva: avtoref. dys. kand. ekon. nauk: 08.00.08 / M.Ju. Poghosova. Kyjiv: B.v., 2010. 20 s.
4. Pojda-Nosik N.N. Chynnyky zabezpechennja finansovoji bezpeky akcionernykh tovarystv. Naukovyj visnyk Uzhghorod. nacionaljnogho universytetu. 2015. # 1. S. 67-73.
5. Richna finansova zvitnistj KERNEL HOLDING S.A. na 30 lypnja 2013 r. // KERNEL HOLDING S.A., 2013. URL: https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2017/09/Kernel_FY2013_Annual_Report_Standalone.pdf.
6. Richna finansova zvitnistj KERNEL HOLDING S.A. na 30 lypnja 2014 r. // KERNEL HOLDING S.A., 2014. URL: https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2017/09/Kernel_FY2014_Annual_Report_Standalone.pdf.
7. Richna finansova zvitnistj KERNEL HOLDING S.A. na 30 lypnja 2015 r. // KERNEL HOLDING S.A., 2015. URL: https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2017/09/Kernel_FY2015_Annual_Report_Standalone.pdf.
8. Richna finansova zvitnistj KERNEL HOLDING S.A. na 30 lypnja 2016 r. // KERNEL HOLDING S.A., 2016. URL: https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2017/09/Kernel_FY2016_Annual_Report_Standalone.pdf.
9. Richna finansova zvitnistj KERNEL HOLDING S.A. na 30 lypnja 2017 r. // KERNEL HOLDING S.A., 2017. URL: https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2017/09/Kernel_FY2017_Annual_Report_Standalone.pdf.

10. Richna finansova zvitnistj KERNEL HOLDING S.A. na 30 lypnja 2018 r.
// KERNEL HOLDING S.A., 2018. URL: https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2018/10/Kernel_FY2018_Annual_Report_Standalone.pdf
11. Richna finansova zvitnistj KERNEL HOLDING S.A. na 30 lypnja 2019 r.
// KERNEL HOLDING S.A., 2019. URL: https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2019/10/Kernel_FY2019_Annual_Report_.pdf
12. Stepura V. V. Diaghnostyka ta analiz finansovoji stijkosti pidprijemstv jak informacijne zabezpechennja finansovogho planuvannja. Visnyk Odesjkogho nacionaljnogho universytetu. Serija : Ekonomika. 2015. T. 20, Vyp. 3. S. 254-259. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2015_20_3_58
13. Filyppova S.V. Analitychni instrumenty systemy ekonomichnoji bezpeky subjektiv ghospodarjuvannja: monoghracija / S.V. Filyppova, S.A. Nizjajeva. Donecjk: Vyd-vo «Noulidzh» (donecjkje viddilennja), 2012. 179 s.
14. Khomenko O. A. Finansova bezpeka pidprijemstv aghropromyslovogho kompleksu ta orghanizacijne zabezpechennja jiji upravlinnja / O. A. Khomenko // Naukovyj visnyk Uzhghorodskogho nacionaljnogho universytetu. Serija: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove ghospodarstvo. 2016. Vyp. 6(3). S. 124-126. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_6%283%29__31.